

Budgettale til første behandling 2025 - endelig

(Det talte ord gælder)

Førstebehandling af budgetforslag 2025 og overslagsårene 2026-2028

Budgettale

Karina Vestergård Madsen, 29. august 2024

År efter år ser vi flere og flere tilfælde med tørkeperioder, skybrud og stigende vandstande. Klimaforandringerne buldrer derudad globalt, men også på vores breddegrader – i vores by.

Vi ser også, at forskellen mellem rige og fattige mennesker stiger. Vi ser en stigende mistrivsel hos vores børn og unge. Vi ser, at udsatte og sårbare mennesker i dag skal have det dårligere end nogensinde før, inden de kan få den hjælp, de har brug for, og som vi i København burde stå klar til at give dem.

I Enhedslisten ser vi to alt overskyggende problemer, som det er helt afgørende, at vi tager hånd om. Der skal penge til at skabe klimahandling NU – og der skal penge til at genoprette den smuldrende velfærd i København.

Fire år. En enkelt valgperiode. Det er, hvad vi har at gøre godt med, hvis vi skal undgå at gøre uoprettelig skade på vores planet. Det er videnskabeligt bevist. Det er vores virkelighed.

Selvom København kun er en lille brik i den helt store sammenhæng, så bliver vi nødt til at handle nu, hvis vi skal redde vores klode og sikre, at vores børn og børnebørn også kan leve gode liv, uden at jorden brænder under dem.

Vi ved alle sammen godt, hvad det er, der udleder allermost CO₂ i vores by. Det er biler og bygninger. Det er energiforbruget. Det er det store forbrug af mad, tøj og ting.

Hvis vi skal mindske vores CO₂-udledning og redde planeten, så skal der ske nogle ændringer i vores dagligdag og adfærd.

Heldigvis er det også tydeligt, at københavnernes er klar til at handle.

Københavnernes vil gerne affaldssortere og cykle på arbejde. Og virksomhederne vil gerne energirenovere og genanvende. Viljen er der. Det viser københavnernes hver eneste dag – også når de stemmer til kommunalvalg, Folketingsvalg og EU-parlamentsvalg.

Men vi skal gøre det nemmere at ændre adfærd i dagligdagen. Vi skal gøre det nemmere for alle at træffe de klimarigtige valg.

For vi står på tærsklen til, at lysten og trangen til at handle bliver forvandlet til frustration og magtesløshed. Vi risikerer, at troen på et bedre og mere bæredygtigt liv fordufter.

Med budgetaftalen i år skal vi sikre, at Klimaplanen 2035 ikke forbliver flotte ord, men at der også kommer penge, der kan gøre det nemmere for københavnernes at træffe de klimavenlige valg.

Vi skal gøre det mere enkelt og hurtigere at tage cyklen, bussen eller Metroen i stedet for at sætte os ind i benzinslugende biler.

Vi skal gøre det nemmere at tage på nærgenbrugsstationen og finde guld, som andre har vinket farvel til.

Vi skal sikre, at vi samarbejder med bygningsejerne om at skrue ned for energiforbruget.

Og vi skal stå i spidsen for, at engagerede grønne virksomheder får opbakning til at udvikle nye klimavenlige og bæredygtige løsninger til gavn for os alle.

Vi skal have et bæredygtigt København, der har klimaet og miljøet i fokus, men det skal også være en by, der er bæredygtig både socialt og menneskeligt.

Uligheden vokser voldsomt i flere europæiske byer i disse år.

I Frankrig oplever de den værste fattigdom i 20 år med højlydte demonstrationer i Paris. I England er velfærdssystemet ved at kollapse for øjnene af en måbende befolkning, mens politiet er i åben kamp med indbyggerne i Londons gader.

Der er vi heldigvis ikke i Danmark endnu. Men der er tydelige tegn på, at vores velfærd også smuldrer, og at uligheden i København vokser.

Hvis vi ikke om få år skal ende som England og Frankrig, så skal vi allerede med dette års budgetaftale begynde at investere markant mere i menneskers trivsel.

Socialområdet er et indlysende eksempel på, at vores velfærd er begyndt at slå sprækker.

I ved alle sammen godt, at udgifterne på socialområdet er steget eksplosivt de seneste år. I ved også, at det har ført til massive besparelser til trods for, at der er blevet tilført penge til socialområdet ved de to sidste budgetforhandlinger.

Det er også et faktum, at sårbare københavnere i dag skal have det dårligere end nogensinde før, inden de kan få hjælp. Og at den hjælp, de får, er begrænset.

På vores tilbud løber medarbejderne stærkere og stærkere. De springer pausen over, og mange går triste hjem. Arbejdsforholdene går ud over deres trivsel og faglige stolthed, og flere søger væk fra kommunen, fordi de ikke kan holde til presset. Jeg forstår dem godt.

Men til trods for besparelserne i Socialforvaltningen, og til trods for økonomiske handleplaner og analyser, så balancerer økonomien alligevel på en knivsæg.

Og derfor er det rekordstore udløb af bevillinger for i alt 351 millioner kroner i år en tikkende bombe under socialområdet.

For langt størstedelen af udløbene er kritiske for driften. Det er indsatser, Socialforvaltningen er forpligtet ved lov til at tilbyde. Og bliver pengene ikke fundet, skal der skæres andre steder på området.

Det vil betyde, at endnu flere børn og unge, vil få hjælp for sent. Det vil betyde, at sagsbehandlerne vil få langt sværere ved at overholde deres frister. Og det vil betyde, at socialt udsatte københavnere ikke får den hjælp, de har brug for.

Det er derfor helt afgørende, at alle udløb på socialområdet, bliver genbevilliget. Alt andet vil være dybt uansvarligt.

Den gode nyhed er, at det ikke er nye penge, der skal findes. Der skal ikke tages én eneste krone fra andre forvaltninger.

Det er blot et spørgsmål om, at socialområdet skal beholde de samme penge, som området har i dag.

MEN vi må ikke nøjes med lige akkurat at holde socialområdet oven vande. I dette års budget må og skal vi prioritere, at der også bliver investeret på socialområdet.

Kun på den måde kan vi gøre vores by mere socialt bæredygtig og mere socialt retfærdig.

I år er der rigtig mange penge at forhandle om, derfor er det også nu at vi skal investere i vores fælles velfærd.

Vi skal sørge for at skabe bedre rammer for ALLE børn og unge, der vokser op i København.

Og lad os nu også få aflivet tanken om at sløjfe kolonierne for københavnske børn. Det hører ingen steder hjemme – og er helt ude af trit med den omsorg, vi skal vise for børn og unge.

Vi skal ikke forringe børns trivsel, men investere i forebyggelse, mere rummelige skoler og dagtilbud, der kan være med til at sikre bedre rammer for ALLE børn – også dem med behov for ekstra støtte og med særlige behov.

Vi fik for nylig en fælles trivselsstrategi for børn og unge frem til 2030. Den nye fælles ramme gør os i bedre stand til at forebygge og håndtere mistrivsel – det bringer håb.

Vi har lige nu alle muligheder for at udvikle vores by i en retning, hvor vi sætter det sociale fællesskab højt.

Vi kan skabe en by, hvor rige og fattige mennesker bor side om side, hvor alle trives, og hvor vi griber dem, der har allermost brug for hjælp.

En by hvor alle får lige muligheder, og hvor vi derfor også støtter dem, der har brug for ekstra hjælp. En by hvor flere billige boliger er et våben mod uligheden.

En by, der giver københavnernes mulighed for at leve deres liv uden at gå på kompromis med at beskytte klimaet og miljøet, og hvor vi sikrer, at alle får mulighed for at træffe mere bæredygtige valg.

Det kræver sådan set bare, at vi løfter blikket og tager et socialt og bæredygtigt ansvar.

Det ansvar vil vi i Enhedslisten hellere end gerne tage – men hvis ikke vi får mulighed for det, så håber vi, at I andre har viljen og modet til at gøre det.